Työ ja turva -osasto/AT/ea 3.5.2021

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta
TyV@eduskunta.fi

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annetun lain 15 §:n muuttamisesta (HE 65/2021)

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annettua lakia. Valtioneuvoston asetuksella voitaisiin säätää tiettyjen nykyisin kaikille työ- ja elinkeinotoimistoille kuuluvien työttömyysturva-asioiden käsittelyn hoitamisesta useamman kuin yhden TE-toimiston toimialueella. Toimialueen laajentamista koskevat tehtävät koskisivat työvoimapoliittisen lausunnon antamista työttömyysetuuden saamisen edellytyksistä.

Muutoksen tavoitteena on turvata työttömyysturva-asioiden yhdenmukainen soveltamis- ja ratkaisukäytäntö ja viivytyksetön käsittely mahdollistamalla tehtävien toimeenpanon keskittäminen. Muutokset tulisivat voimaan 1.10.2021.

SAK:n näkemys

Esityksen tavoitteet yhdenmukaisesta soveltamiskäytännöstä ja viivytyksettömästä käsittelystä ovat hyvin kannatettavia.

Vaikka tavoitteet ovat kannatettavia, SAK esittää huolen tämän esityksen ajoituksesta.

Tällä hetkellä työllisyyspalveluita kehitetään monesta eri näkökulmasta. Sanna Marinin hallitus linjasi juuri kehysriihessä työvoimapalveluiden siirrosta kuntatasolle. Lisäksi käynnissä on esimerkiksi pohjoismaisen työvoimapalvelumallin valmistelu, työkykyohjelma ja TE-digi-hanke. Työllisyyden kuntakokeilut ovat juuri alkaneet.

Käsittelyssä olevasta esityksestä herää kysymys, miten ehdotettava muutos suhteutuisi tulevaan palvelurakenteeseen. Jäisivätkö keskitettäväksi ehdotetut työttömyysturvatehtävät tulevassa pysyvässä palvelurakenteessa Uudenmaan yksikköön? Olisiko yksikkö valtion alaisuudessa, vaikka muuten työllisyyspalveluvastuu olisi kunnilla? Miten kuntakokeilujen aikana turvataan, että asiakas osaa asioida oikean tahon kanssa, kun työvoimapoliittisia lausuntoja hoitavat osaltaan kokeilukunnat, alueelliset TE-toimistot ja asiantuntijalausuntojen kohdalla Uudenmaan TE-toimisto? Kannattaako muutos toteuttaa joka tapauksessa nyt, vaikka se jäisi väliaikaiseksi, kun työvoimapalveluiden rakenne tulee radikaalisti muuttumaan muutamassa vuodessa?

Työ ja turva -osasto/AT/ea 3.5.2021

Näitä kysymyksiä olisi ollut tarpeen käsitellä hallituksen esityksen vaikutusarvioissa.

Lisäksi huomautamme, että esitettävää muutosta ei ole valmisteltu kolmikantaisesti vaan se tuli järjestöille tiedoksi lausuntokierroksen muodossa. Aiemmin suunniteltua TE-toimiston osittaista työttömyysturvatehtävien siirtoa valmisteltiin laajasti kolmikantaisesti ennen sen kariutumista. Hallituksen esityksen lausuntopalauteosiossa ei ole mainittu SAK:n lausuntovaiheessa esittämää tarvetta kuvata työvoimapolitiikan kokonaisuutta vaikutusarvioissa.

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry

Lisätiedot Työvoimapoliittinen asiantuntija Alli Tiensuu, alli.tiensuu@sak.fi